

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta este de două ori adevărată: Mercurul și Sâmbăta. Foișorul săptămânal este pe un an 10 f. m. c., pe dijumătate anu 5 f.; iar pentru terri străine 7 f. pe anu sem, și pe anul întreg 14 f. m. c. Se numără la totă postele imperiale, cum și la toți cunoscătorii noștri DD. corrispondenți. Pentru serie „petitie” se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officiale.

Nr. 7240/M. C. S. 1852.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu rezoluție prenălă din 13. alei. Sa îndură a primi cu prenălă placere în a Sa cunoștință intre prinderea adusă la prenălă sciștia, despre ridicarea unui monument pe cîineea muntelui Gaina, spre aducerea a minte de fericitoria prezentă a Maiestatei Sale c. r. apostolice în locul acelu, supt timpul prenălăi călătorii în Ardeal, și aceasta a o primi ca unu nou docu-

mentu de credințioșa alipire a întreprinsatorilor.

Aceasta, în urma emisului înaltului c. r. ministeriu de interiore din 22. ale curg., Nr. 6005/M. I., se aduce prin aceste la imbucură-

toria cunoștință publică.

Sibiu, 29. Octobre 1852.

Bordolo L. M. C.

Nr. 3627. 1852.

— Publicare.

Dupa decursulu lunei Octobre 1852 protocoolele de conturi și consegnationile comunitatilor arata urmatorul rezultat despre anticipatiile urbariali, ce se licidara proprietarilor de pament din Ardealu și anume:

in rata I. se platira pe la respectivele case c. r. de contributiune la 12,022 indrepatitii in 2,078 comunitati 886,782 f. 6 $\frac{1}{3}$ cr.

in rata II. la 11,038 indrepatitii in 2,078 comunitati 887,431 f. 27 cr.

la oală 1,774,213 f. 33 $\frac{1}{3}$ cr.

adecă unu milionu septe sute septe deci și patru

de mii, doue sute trei spre dece floreni 33 $\frac{1}{3}$ cr.

cării în moneta conventionale.

Asemnarea anticipatiunei a treia, ce sa aprobatu prezentatosu de Maiestatea sa c. r. apostolica cu prea nalta decisivă din 3. Septembre a. c. in suma de doi si jumetate din contributiunea teratica a anului 1846/7 dupa respectivele pamenturi de aratu si de feni, ce au fostu urbariali, si in suma simplului quo tu de unu anu a asia numitilor tacsalisti, din cari inse nu se voru impartasi cei ce fusera eschisi dela anticipatiunile de mai nainte, se va incepe in celu mai aproape anu administratiunale 1853 si se va executa cu inteala.

Dela c. r. comisiune urbariale de teara.

Sibiu, 31. Octobre 1852.

Pentru Înaltia Sa Domnul gubernatorul civil și militar

Bordolo L. M. C.

Prin aceasta se aduce aminte, cumea terminulu pentru primirea banonetelor de 5, 10, 100 si 1000 florini de forma a IV. atatu in platire cătu si in preschimbare la totă cassele bancului nationalu austriacu se va inchide la 31. Decembrie 1852, si că prin urmare proprietarii unor asemenea banconote pentru preschimbarea acelora cu banconote de forma a V. au sa se indrepte nemediatu la directiunea bancului.

Viena, in 19. Septembre 1852.

Dela directiunea pr. bancu nationale austriacu.

Renfruntatiune. In Nr. 78 alu Gazetei corespondintele din Blasius vorbindu despre proiectul comisiunii regulatoare de veniturile mosiei scolastice (sau calugarescii) avu órba nesocotintia de a publica tocma essintia lucrului cu totulu deformata, apoi pe acelu cîineiu de nisipu aruncă cea mai urita calumnia asupra episcopului Alessandru St. Sulciu. — Corespondintele adica dice, cumea Comisiunea allă si óresi cumu despise venitulu anualu alu mosiei monastrescii intra o suma de 2496 f. m. c., iar apoi adaoage, cumea episcopul ca arendatoru alu acelei mosii n'ar voi a numera pe sama scolelor arenda anuale mai mare de catu numai ca la 1900 f. m. c., de unde ar urma pagubirea scolelor. Dar óre pentru ce corespondintele retacu acelu adeveru cunoscutu pana si scolarilor din Blasius, cumea Comisiunea in operatulu seu despise cu suma de 2496 f. m. c. venitulu brutto al mosiei, din care totu dînsa subtrase: a) 30% pentru reparature care facu 348 f. m. c.; b) 10% in spesele administrationii, care facu 249 f. m. c. Subtrage aceste döe sume din venitulu brutto si remane venitulu netto 1899 f. m. c.; cătiva cruceri insuori in josu, destulu că dupa calculului comisiunii pentru episcopulu nu ese cîstigă nici unu cruceriu, atata arenda s'ar cuveni se numere episcopulu Sulciu, asara numai daca cineva aru si atatu de nedreptu ca se pretindă ca episcopulu se administre acea mosia si se faca tota reparaturele din chiarn cutia sa. — Si acumă se scola totusi, unu sfatosu si vrea sélu inegresca cu egoismulu si lacomia, scaderi de care acelu episcopu dupa chiarn marturisirea contrariloru sci este cu totulu cîratu si sentitul. Tota patria si națiunea cunoscă caracterul acestui arhipastorii, pentru ca dinisulu nu este vreun veneticu, ci é neamul de neamulu seu pamentenu ardeleniu, care au traitu totudeauna cu noi, prin numare este de prisosu a si mai face vreo apologie in punctul acesta; de aceea retacem si acea impregjurare, ca dinisulu din cei 10,000 f. m. c., care i sau fostu datu ad personam, dedică 7000 f. m. c. pe sama profesorilor si a scolelor, pastrandu pentru sine nămai 3000 f. m. c.

Séu corespondintele isi culise datele sale numerice de pe ultimile Blasius, séu le scôse din vreunul isvoru ofisiale: in casulu anteu elu este unu omu superficial, care lucrurile cele mai seriose le trata copilaresc; iar in casulu din urma elu facie o reservatiune mentale ce trage asuprasii urgia si despretilu publicu si desonéra pe unu blasianu, cându pana acumu era cunoscutu că romanii intelligenti din Blasius ceteris paribus se renumară intre cei mai sinceri din toti, carii nu indrasnia aesi in publicu cu reservatiuni, cu minciuna si perfidia spusca; ci carii tocma din contra pentru prea multa loru sinceritate si onestate au sufferit adeseori greu, pentru că altii abusaseră forte uritu de acele calitati a le loru. Noi nu avemu nimicu cu episcopulu Sulciu, nici de bine nici de reu, dar adeverul se remana adeveru, si tipariul se repară totu elu plaga ce a insipit o. —

Unu amicu alu adeverului.

Deschiderea c. regielor judecătiei.

Nemica nu dorea mai cu sete romanul si cu dinisul ori care altu patriotu nedrepatitul, decatul definitiva organisatiune si intrarea in activitate a diregatorielor de dreptate c. r.; caci dela restatorirea pacei, pene in 1. Noembre, diua activarii judecătelor, unu numernu mare de assupriti si incurcati in procese, din lipsa diregatorielor de dreptate, fura siliti cu dauna necalculabilea astepta aceasta multu dorita epocha,

FOILERONUL.

Caracteriul.

Prin caracteriul intellegem o dispozitione particularia si constanta a susținutului, care determină inveniurile morale. Aceasta predispozitione, înnașcute precum se pare, tîrasce într-un mod invincibile către o serie de affectioni, de idei, de determinationi si de acte. Caracteriele individuali sunt mai asiă de variate ca si fisionomie; alte ori se compun de elemente asiă de etereogene, incătu e dificile a discerne si a recunoște pre celu ce predomină. In casulu acestă se zice de unu omu că n'are caracteriu.

Tipulu caracteriului, uneori evidenter transmisu prin ereditate, lassa in spiritu si in anima intipariri profunde, nesterse si chiaru asiă de inaccesibile de orice modu de modificare ca si organisationea fizica, cu care are celo mai intime reporturi caracteriului. Cu totă acestea educationea nu e fara influența in respectul acestă: ea poate consolidă dispozitionile viciose sau a le modifica

dupa cumu este direcționea sa; dara este forte adeverat a zice că, déca morii se purifică, déca spiritulu se desvîlta si se fortifica, caracteriul remane inalterabile.

Estatea, morbi si alti agenti fizici cari essercita o actione asiă de însemnata asupra omului moral, in genere, potu sa oppresca efectele caracteriului, sa lu immóia, sa lu si distrueșca, dara nici de cumu sa lu desnaturalizeze.

Cu totă că caracteriul si spiritulu sunt in o dependentia reciproca, trebuie a le distinge bine intre sene in sensulu acestă, că nu poate cineva sa alba totu deé-una caracteriul spiritului seu sau spiritulu caracteriului seu; se poate inca, ca sa n'abia cineva destul spiritu pentru caracteriul seu, sau destul caracteru pentru spiritulu seu. Se poate, p. e. ca sa sia cineva capabile de concepcioni intinse, de coordinarea unui mare planu; dara cându va si vorba de a lu esență, sa se desanimeze de pedici, sa caza. Usurintia caracteriului oppresca de a se putea in urmare la ce va si conceputu spiritulu: atunci se zice că n'are cineva caracteriul

spiritului seu. Dara cându cineva ca totu caracteriul seu cellu propriu pentru întreprinse mari, cu tota anima si energia sa, nu poate ave mezii de successu, atunci se zice că n'are spiritulu caracteriului seu.

Déca se considera usantile morali intr'unu popuru întregu, se poate recunoscă cea-á ce se numesc caracteriu nationale. Trassurile fundamentale alle acestui caracteriu nu s'au scămbat nici o data la nationile care viéza că mai multi seclii, de si se poate nuantă in ammenunte. Anima, morii, geuiulu si productionile unei nationi au notele loru distinctive de a tutoru celorlalte nationi. Aici influența climei essercită o putere de actiune forte însemnata. Cu totă aceste-á, morii sunt si ei ca si individuale: déca nu e cu putentia a scămbă absoluta natura caracteriului unei nationi, se poate prin întinderea sau restringerea progresselor civilisationi a lu suppune la modificationi notabile.

Caracteriul individual este omulu, caci prin caracteriu este cineva individuu, si se poate separa de massa; din caracteriu provine vointia sa ce-i este propria. Fara caracteriu

ла каре ші фэръ ависаді тоді літіганді але върор прочесе
таіев дп сфера діперкъторіелор де дрептате.

Мълдъмітъ Mai. Сале ч. р. апостолче, къде
дем сперанделе татврор импілітє, de аши пътє сторче-
дрептвя не валаа блеи леді днайштеа къреи аветвя ши съ-
раквя, повілъ ши неповілъ, аспиріторіз ши аспирітел
de о потрівъ вор фі прівіді ши днтр'о егаме тъсбръ тра-
ктаці. Ачеаста епохъ тъпвтітіре, каре ши а ляят доченч-
твя съб къ 1-а Ноемвріе дн тот къпрісъл Ardeaальві, о
читіт епкомісать пріп роствя татврор precedingілор дела-
челе 11 ч. р. претвре провінчiale але Ardeaальві къ ока-
сіспеа inагърїи лор; пої днсе не твлдъміт а днпъртъші
соленітатеа inагъралъ цінѣть дн Сібів, днвъ към не дн-
пъртъшесче жърпалъ оффіціал „С. В.“, din каре пътет vedé
ши днсемпътатеа днтродссеяор жъдекъторії. Ачеаз се цінѣ
дн тіпел вршъторії:

„Ло 1. Ноємв. ла 9 бре de dimineаць төрсъ Ес. Са-
Домбл ад латвс Серепітъдї Сале Прінчіпелі Геверъ-
торів Л. М. К. де Бордоло ші тембрії комісіонеі спре-
меі Претэре кв Домбл ценерал-прокуратор Фізгер de
Рехтворн ло фрбите ло сала снатвіч. р. жвдеців пров.
каре ера декоратъ кв портретъ Mai. Сале ч. р. апосто-
ліче, ші энд ера адънаді D. precedионе ал жвдеців про-
вінчіал Барон de Брюкентал ші ч. р. оффіціалі ал Претэрі
провінціал Сібіане ші ал жвдеціві черквам.

Домініл цеперал-прокватор ціп ѿ кввъптаре, потрі-
вітъ кв demnitatea momentъвлі ачест дисемпъторів, дис-
каре детайлъ двалта дисемпътате а офічівлі de жвдекъ-
торів, облігьцівпіле тісівні жвдекъторівлі, атът дн про-
чедвра чівіле кът ші дн чеа кріміналъ, din каре вон дн
пъртъші ші поі впеле пасаде тълт дисемпъторіе ші лв-
тіпътбре. —

тільки було. —
Брашов, 7. Ноємв. Епі пе ла атеаузії сосі аіч
Пресъюдія Са, Епіскопул ротаво католік din Трансільванії
Домінік Лідовік de Хайнанд лотре супетул клопотелор
ші о світъ фрятбсь че і еші спре лютътишаре ла Оръ
шълья вечіп Кодлаа. Преодіма католікъ пьтербсь, лют
връкатъ да орнат весерічес кв Несгорам еї Antonis Kov
вач de Фелфаль жи фрятте, прімі пе Архіпъсторівъ съ
кв чеа таі евлавібсь соленітате пречедінді пъвъ 'наіоте
алтарівлі, de вnde, дзпъ съвжршіреа лукінцівні Арх
реіешті, фѣ кондас де тієріма сколастікъ фітважіалъ ш
порталь жи парохівъ, вnde 'л аштепта реоресентандії па
рохіалі кв алці demnіtarii dio превоъ, ші се 'нгречаа к
салвітъріле de вілавеніре, каре і се фъкбре таі лютъів д
кътъръ врапшеле ч. р. офіче, статва мілітарів, преодес
ші персоналъ сколастік, каре жи сема de отаців лі т
пресентъ ші о Одъ елегант ажъстать. — Пела 3 б
съвжрші Пресъюдія Са съціреа клопотелор, дзпъ че Пр
демовл Авате Antonis de Kovач препвпділ лют'о пр
дікъ меzosъ ші влівъ de зел пъстореск вакса веніреї А
хіпъсторівлі съб ші лукінцівнітатеа соленітъїй, твідътн
Анхіперевлі пеятръ івбіреа арътатъ кв ачеастъ.

Брашов. Аптире штіріле de Biena читим: **какъ М**
Са **мператоръ** въ **ресолюціи** dia 26. але л. тр. а **опдина**
ка, **пъть** се **ва еміте** леща **організътъръ** de **комисіи**,
термінъдівна **свѣтътъръ**: **какъ**, опі **че** **віндеpe** **с'а**
стрѣпнане **дин** **аверіле** **комисії** **ши** **ввітріле** **коміналі** **прек**

n'ar si possibile nici o distinctione morala intre
ómeni, intocmai precum s'aru puté ei amme-
stecá fisice, fara fisionomia. Cu tóte acestea,
in tese generale, nu admitemu că caracte-
riulu este înnascutu: este, déca vremu sa zi-
eemu in sensulu acesti-á, că omulu nasce cu
cerne dispostiuni alle cárñii, cu partea cea
fisica data asiá, unde domina cutare elementu
mai multu de cătu unu altulu. Dara aceste
dispostiuni inca nu facu caracteriulu, ci edu-
cationea se cuvinte a le correge, a immoia
unele influențe alle săngelui, alle cárñii, alle
ferii etc., a fortifica altele, a le cumpeni unele
cu altele. Dara si mai tarziu é detoriu omulu
(si o atare detoria a sciutu de multe ori sa
o implinesca) a se luptá in contra caracteriului
seu, cându vede că lu tirasce spre reu. In
scurtu, noi credemus că omulu adduce cu senz-
nascădu unele dispostiuni, care forma si-
voru formá pote totu dé-una fundimentulu
caracteriului seu, dara că atari dispostiuni
sunt mai pre urma intarite prin usantia de a
cede loru, si că print'ro usantia contraria se
potu fara indointia a se modisicá.

Nescientia.
Nescientia este de dune specie: una, naturala omului, este aceaă în care nascemur și care pôte si resipita prin invetitaura ce i se da; cealalta, a spiritelor celor mari, a Socratilor, Pascalilor etc., carii chiaru prin invetitaura au astăzi a respectă marginile puse connoscentielor omenesci, si cari, cu o vorba sciul a n u s c i.

Prima specia de nescientia sau de ignorantia e rusinosa pentru ver-cine va fi avutu meze a scapă de ea, caci pre cei ce voru si fostu lipsiti de atari meze nu putem sa nu-i plagemu, si nici nu ni se cuvinte a face altui ceva. Toté nationile au avutu secolele loru de ignorantia, care contribuira la prelungirea ambitionii si politicei potestatiloru, la crescerea egoismului clericiloru, adeca allu ómeniloru mai multu sau mai putinu instruiti ai acelora epoce. In sine era o tare bariera intre intunericiu si lumina, raritatea si caritatea manuscriptelor înainte de descoperirea prelului sau tipariului. Dar' si astazi, cu tota diffusioane sau imprastiarea cartiloru si a lu-

Nescientia.

a este de dune specie: una, na-
este aceaă în care nascem si
resipita prin invetitura ce i se
a spiritelor celor mari, a
ascalilor etc., carii chiaru prin
aflatu a respectă marginile puse
ru omenesci, si cari, cu o vorba
ci

miniloru, ignorantia totu gubernă o poplație
fără numerosă și are destui apolozi.

In tóte zillele vedem cùmu se împucănează acești predicatori ai ignoranției, caci cadu recusati de esemplu triste de nefericiri și criminii provenitorie din nescientia. Cercetéza fontana calamitatilor publice și private, și o vei află fórtă desu numai în nescientia, Observéza criminile ce se facu în state, și vei vedé că celu mai mare numeru alu condamnatilor a fostă totu dé una compus din érmejii ce nu sciea nici citi nici scrie.

Fste însă o specie de ignorantia pre care trebuieu a o respecta si a nu voi s'o distruim: ignorantia vitiilor si a passionilor. Dar' în societatile celle civilisate, de care noi suntemu încă prédepartati, precum si în celle corupte, care se nevoiesc a adoptá numai partea cea rea a civilisationii, acesta nescientia fugă de sene cu copillaria, si subiectulu possedatu mai înainte de dinsa, devine o stir-pitura monstruoasa a unei civilisationi clocite. Încătu pentru ignorantia care resulta din defectulu de instructione sau de studiu, singurulu mezu de a meritá indulgentia, este sa sia

чіне да контролеъ? Пъзъ 'окът репресію е интересъ, diechesei. —

Нъзес Протопопії ордінъцівна консисторіаle din 13. Ноемв. 1846 №р. 586, дѣ каре се зіче априат, ка съ се трімішъ ла кврс пътai de ачеi kandidatі кврі вор фі дѣ въдат чел пъті скблеле порталі дѣвкъ нв ші челе цім-
пазіалі ші, ла неовсървара ачестії ордінъцівні, трімішъ kandidatії пекаліфікації дѣдерънг дѣ келтвала протопопі-
лор прекът се чере дѣ ачеа ордінъцівні?

Към се факе амдерреа kandidatілор пріп протопопі? Дъзъ калітъді ші таріте? сав дѣнь оеногіст, фавбре ти-
твір, ш. а.?

Дітьодвое ла челе че се фак, прівінд ла калітъділі кврсіштілор, възъп твадітвое преоділор хіеротопії тіпері,
вътърні, не віне а креде, квткъ інстітута ачела есте докъ
пътai en пътme фрзмос, дѣ каре токмаі атьта се фолосеск
кврсіштії дѣтр'вн апъ, кът се фолосевѣ пайте дѣ 6 апъ
адекъ фбрге издіо; квткъ кврсіштії нв се алег дѣнь de
тітітate ші калітъді, чі дѣнь фавбре ші челеалте, квткъ
пътai сас поменіта ордінъцівні нв се пътme, ші къ ар
фі тіппаі ка съ не дѣгріжім de вn інстітута мі кврсіштії
партів скопілі ші de о портъ каре съ сервеськ de вазъ
парті ачеа, че ав съ се прітескъ ла кврс, каре дѣсь
съ се пъзіаскъ din орі че парте вn тогъ сквтпътатеа, въчи
пътai аши вор пътіа дѣчата аномаліе ші пеквіпцеле
че се фак ла амдерреа кврсіштілор. — Ачеа есте еспен-
торъцівніе опініоне пъвіаче, ші кредет къ ші а дѣслві
дѣ. Гъверні, каре ш'аѣ арътат а са пеівво ре вn дѣтваді-
ріе преоділор пеестоіпічі, ка вn върінте ван, ш'аїделт.

— Де штіе дѣръ чінєва мі din апроніере квткъ опініонеа
ачеаста нв ар'фі дрепъ, не рѣгът съ не дѣформезъ де-
сире адеівърлі лакрві, ші пітепеа нв се ва въквра мі
тваді декът поі, авънд дөвзі априате, къ пърреа постръ
ав фост грешітъ. — Дѣсь пъпъ съ не дѣа чінєва ръспоп-
са, поі рѣгът не вървла ромъп ръсъртвап дѣ пътіе
лві Хс ші не таінеле че ле слъжеште, ка съ гръбіаскъ
аші конфері чел din ѣртъ dinapіs пентр дѣтетеіерееа ші
органісаае семінапівлі діеchesei dia Свіїз, каре, зікъ орі
чіне кътіе ва вреа, дѣ тогъ Монархія австріакъ есте чел
мі сърак ші чел мі пътін регълат din тоге ашезътін-
теле de фелів ачеаста дела тог фелів de леци ші коопе-
сіоні. Клерві пътai съ вреа, о поіе факе ачеаста. Адекъ ші
ел а тінте ші дівіде, дакъ нв ка дела фраді, тъкар ші
ка дела конграрі, дівіде зіа дела фрагале съѣ вървла die-
чесеі Блажві, каре дѣ зілеле Маріеі Тересіеі, адекъ дѣ
тімпірі тваді мі съраче ші тікълісе ав квткърат тошіа
Квткълі de веічъ пе сама семінапівлі пътai din коллеіте
фъкъте дѣ сінві съѣ, еар нв din вреа ажвторі дела стат;
аноі цѣра дѣтр'вн штіе че ав фост ші че мі есте докъ
Квткъл пентр семінапівлі din Блажв ші докъ че мі пъті
съ фіе ел сант але дѣтреціврърі. Клерві, мі adspѣт
одат дѣтр'вн соборъ, веігі de семінапіs, органісаазъл,
дѣлестріааъл, фъ аноі ка съ ці се домвадіаскъ върваді,
ка съ нв фіе сіні а дікървка пе змерії впвіа сѣй алтіа
кътіе треі патръ дѣрътіорі, пепгра ка вn тогъ капачіта-
теа съ нв о поітъ дѣтілі віне пітіе пе тна пітіе пе алта.

Австрія. Фавтъціоне ла еспесъціоне de indстрии
твадірор падівнілор дѣ Noz-Іорк.

Чітіторії дѣші вор адъче a minre de пагатеа de крі-
тал, дѣ каре се діпш міл дѣ London еспесъціоне de
indстрии, ла каре с'вѣ дестінк de продакті кріде'нії до-
ромъні din Брашов.

Ла Noz-Іорк дѣ статвіе твіт се компасе o tog-
tate ка съ тіжлоческъ а се дескіде la 1853, Mais 2 c. n.
o алъ еспесъціоне de indстрии нв ти-тиор міл mape
ad. пентр твіт падівніе пътътвілі.

Сре ачест скопітатеа denomі пентр Европа
Ацилте цеіерале, пе D. Карол Бечеві дѣ London, сре din
парте оржанді пентр дїпперіа австріак de Ацилте пе
D. Франдіс Раффелсбергер дѣ Biena.

Din партеа соіетації се рекомъндѣ твітвріе сокрі
de 旣іенте ка потрівіе спре а се тітітіе ла еспесъціоне
dia Noz-Іорк:

Продакті кріде че се вор деосеві пріптр'o впвѣтате
раръ сав при алъ квткътате:

Манфант, че се деосевеск пріп о іовенціоне пойъ,
пріп фъптръ фртобъ сав пріп дїпсептатеа лор чѣа
комерціоръ;

Mashini de позъ іовенціоне;

Гъвлітврі оріціаре, съвпътврі ші алте продактіе ар-
тіоігіссе de tot фелів.

Содіетатеа іа асвора са съ пътескъ келтвала дѣ
ва факе вn тоге ачесте 旣іенте тітісіе пріп аїпігіл дѣ
пентр еспесъціоне ла Noz-Іорк; тітідегорді нв ва ава съ
пътескъ пітіка піті пентр транспорт нв таре дѣ
адѣ, піті пентр севкрапца нв таре; піті пентр севкрапца
de фокъ дѣ тітіл еспесъціоне; содіетатеа тоге ачесте
келтвелі ші ле ва скъдеса пътai вn пропрітарді вр де-
спвне ка съ і се вънъ дѣ Амеріка 旣іенте сале.

Се вор da претіи пентр ачеле 旣іенте de indстрии
ші de арте каре се вор дестінк пріп погтатеа сав вали-
літатеа лор.

Дрепт ачеа вер каре indстриашв сав артіст ва съ іо-
тре дѣ реілівні комерціале вn чеі 50 mil. de локкіторі
актіві ai кондіпенталі Nopdamerікан, съ вn ласъ асть ока-
сіоне de а'ші факе квпосевте 旣іентеа indстриі артіе сав
а економіе сале; чі пъпъ да 15. Феврврі 1853 съ се
сілескъ а ле тітітіе пріп Агенція філіалъ din Biena ла сре-
диторії соіетації ad. сав ла D. Ioanone Баселек дѣ Триест,
сав D. Карол Дежоаше дѣ Хамбврг de зnde се вор дї-
барка пентр Амеріка.

Cronicâ strâină.

Франда. Паріс. La Bordó L. Наполеон a zic:
„Апперіа е паче;“ Доктрида Damіchela Рашел, а чітіт мі
іері алалтъірі ла о репресентъціоне театраль, въреіа і се
дете о колоре політікъ, фртре акте о поезіі фртітвлатъ
„Апперіа е паче;“ фіндісъ L. Наполеон a мі фъпгдѣйт
ші алтеле, фъръ съші фі ціпіт въвжітв, д'ачеа лві тог
ii se паре, къ літвіа, овічпгітъ а нв кредет мінчінославі піті
къпд співе адеівърлі, нв ва пітіе тваді кредингъ дѣ въ-
вітвіе дела Bordó промідегоре de паче. Ші літвіа аре
дрептате ка дѣ zioa de астъзі съ нв крѣзъ вітвілі пътai

umile si modesta. Prin o tacere prudente,
ignorantele пітіе sa se фереска дѣ кадеріе si
доіосіїлі ce інсіріа стултія latratòria si ін-
flata de sumetia.

Mai este inca unu genu de ignorantia,
fõrte respanditу de сându-va si pre la noi:
ignorantia оменилору literati. Mai inainte es-
semplele ei era fõrte rare, precum p. e. allu
lui Pradone, care response cellui ce i arreta
ea a pusu in Europa cutare cetate din Asia:
„Ierla me, nu sciu cronologia.“ Trassuri de
o atare ignorantia sunt mai multe in zillele
nõstre. Errare est humanum. Dar' era-si
errori asié de grõssi, absurditati asiá de in-
fricosiate, cumu vedemua la umii, nu прe sunt
iertabile, mai cu séma pentru autori, pentru
nisce омени cari si-au allessu missionea de a
inventia pre altii.

A. C.

Aceste trei din urma principie le аsаму
la Indiaui, la Sinesi, la Arabi, cu o vorba
ori unde este associatione. — Elle au asso-
ciatу pre оmenii acellor'-аsi nationi; elle voru
associatу pre nationile acellui-аsi globu. — Elle
stergu servitutea si frangu spata cuceritori-
loru. Pentru spata, eaca eа pere stupidа glo-
ria ce se cullegea din sângе; dara pentru
dulcele cuventu se prepara formosulu si cu
adeveratu gloriosulu triumfu: triumful de a
inventia pre оmeni practica fraternitatii.

A. C.

Regina lumii este puterea, nu opinionea;
opinionea însa este cea-a ce rôde cu incetul
puterea si o face in fine neputentioasa.

— Multimea ce nu se poate reduce la uni-
tate este confusione; unitatea ce nu depinde
de la multime este teirannia.

Pascal.

Cei mai multi омени іntrebuesc prima
parte a vietiei loru numai pentru ca sa faca
miserabila pre a doua.

— Pentru omu sunt numai trei eveni-
mente: nascere, vietiuire, murire. Ellu nu

scie сându se nasce; suffere сându moré; uită
sa vietiuiesca.

— Este o mare miseria сându n'are cine-va
destullu spiritu pentru ca sa vorbescă bine,
si destullu prudentia pentru ca sa taca. Eccā
principiul a тота imperlentia.

La Bruyére.

Sperantia, аsia insellatòria cumu este,
totu servesce a ne duce la finele vietiei pre
unu drumu placutu.

La Rochefoucauld.

Sperantia care ne consola, care ne face
iuti spre intreprinderea lucuriloru famose si
laudabile, nu ne insélla, caci ea da putere,
anima, virtute; aceste-a sunt totu ce promitte
ea; sperantia care ne smulge neincetatu din
presente spre a ne arruncà intr'unu venitoriu
departlatu si incertu, sperantia care maresce
doriotile nõstre, ne irrita vitiele, ne adulata
passioniile, trebuie a fi impinsa de la noi; ea
ne insélla promittendu-ne fericitatea ce nu
pote sa ni o dea.

Aimé Martin:

(Din Universulu.)

Cug etari.

Totii омениi sunt frati

— Amati-ve unii pre altii

— Nu faceti ce nu vreti sa vi se faca.

Evangeliu.

аша пе ворве, пісі кіар фітторвлі Наполеон ал Пъчей. Сант алте де фъкт кв каре тоштепіторвлі квчеріторвлі ші ал тэрроръторвлі Европеі піте съ дикредінде же пе омени, квітъ джисла дель че се ва сві пе тропвл Франді пе ва гънді ла рескоів ші ла дикредіра огарьлор житеръді. Атпцинеze пентрі есем, артата ші ачаста ва дикредінде пе Европа деспре ізвіреа лзі de паче de мії de опі маі кврънд декът тóте кввътърліde пе ла месе ші декът тóте деклътъцібліde пріп театр. Пъль артата Франді пе се ва редбче, літмаа фаче віне къ се пъгеште.

Лп черквіле роіалістиче се ворьеши еаръші de тратъдівлі житре Орлеаністі ші житре Ледітімісті; чел пв-дін аша се есплікъ квльторія ла Фрохсдорф а маі твл-тор ледітімісті. Житре алді мерсе аколо ші дикредіора житралвлі „Асамблé націонал“ ал органівлі фесіоністілор. Се дъ кв сокотела кв твтвілор ледітімістілор, карі фор-мезз квртев коптеві de Шатвор, пе фітор се ва опрі шедереа лп Франда, ші се зіче въ с'а ші пыс лп лікрапе ка пімені din чеі че терг спре дикінъдівше ла Фрохсдорф съ пе се маі погъ дикроче ла Франда. Ачеаста есте о консекінцъ лодікъ а прінчівлі de ледітімітате че Л. Наполеон шіл ревіндей пе сітъ.

Тврчіа. Де кътъва време окі Европеі сант еаръші пірояді аспра Орієнтвлі ші кв десевірі аспра евепе-мітелор din Тврчіа. Ліпта чеа дикордат маі твл дикр'аскъпес декът ла ведере, че дрэзъ житре тврчістві кон-серватів, карі тжотвіра дикрівлі лор о въдѣ пітмаі лп ділерев ші пістрава сістемеі челеі веі de a апъса пе локвіторія крештіні, ші житре тврчістві реформъторів, карі крідѣ кв Тврчіа се ва консоліда пітмаі дикъ се вор-еманчіпа крештіні, джнділіс дретвірі егаль кв а ле твр-чілор, чеа че се фъкт пріп Тансімат; фрътптьтвіле тврврътобре, де каре се пвсере лп тішкапе маі de кврънд крештіні лп челеі маі твл пврді але Тврчіеі локвіте de крештіні; деселе ші кврънд вна дель алта дикрътплателе скімвърі de міністрі лп Константінополе, ші лп фін-анса дикрътвлі de десвълі, контрас пріп піаделе челе-марі але Европеі, ші ведлкввіндат, квітъ се сітве din партеа Сълтаввлі — тóте ачесте сант атътев сітве че доведеск кв гъвернъл тврческ с'афль житр'o атедель шо-выйтобре лп каре пе погъ петрече твл фъръ таре пері-кв пентрі есістіца кіар а са. Гъвернъл тврческ дикъ пв-штіл пентрі каре сістемъ съ се хотъреасъ; ел пе е кон-вінс дикъ, кв каре din ачесте сістеме есте маі прійчобсь есістіндеі сале: сістема de апъсаре а елементвлі крештін, каре а цілто пвль акът, с'афль сістема реформътобре? Десфачерев тута а Гречіеі ші Ердеговіні, десфачерев пе жильтате а Прінціпаторілор ші а Еріпетеві доседіръ, кв песте тóть дикрътіа тврческъ есте житінсь о пв-згінгъ пвтінте de a се десвърта de чентр. Свопла Тансі-матвлі, пріп каре се проміг крештілор егаль дрептві, а фост de вънъ сітъ ка съ дикрътплате ачеа пвзгіндъ чен-тріфікъ. Ресвателев de пвль акът пе ресвіпсеръ аштеп-твір. Ачеаста ліпсь пе се погъ аскрі Тансіматвлі, кът пепвпереі лів лікрапе десліп. Мъсвріле пе жильтате пічі одать пе с'афль ввкврат de ресватат ферічіт. Аша се дикрътплате въ Тансіматвлі, лп каре, че е дрепт, сант ерісе пе хъртіл фримоіе дрептві ші пентрі гіаврі; дар квод кавді лп фантъ, сортеа гіаврілор ші астъзі, кв тóть фъгъ-дюода de егаль дикрътъдіре, пе маі de піствіт пре-квт ера въ маі de твл. Но тврк пв'л поді капачітакъ ші крештіліе от; ел дикрътплате одать а пріві лп крештін пе сказава съв, ші д'ачеаста пітмаі тіртев лп ва десвъра. Д'ачеев дретвіторія тврчі, дикрътіа а пвне лп лікрапе пентрі крештін егаль дикрътъдіре, рап авръ кврціл с'афль воінга а пвне лп праксъ кврінсіл леді. Погъ серві ла ачеста de есемпіл Босніа. — Са маі дикрътплат ка о інстітівіді, доведітв пріп есепріїлда въквілор de вънъ, стръпльпітате лп алт лок, ліпсь din інтересе партівларе пеесекітате дель кавіндъ, съ се ленеде de рев. Миніст-рів пвртівіторія Тансіматвлі възл лп Константінополе; лп локві вені ла квртъ за ministrі ал сістемеі челеі веі, ал върві карактер прінчіпале е апъсареа елементвлі крештін ші дикрътплате ачеа челві тврческ. Дакъ лп зіоа de астъзі ва маі пітва дель чеа асеменеа тіжлок в о дикръті, ла каре фітторвл просеіт ва да ресвате.

Амеріка. Но Ѹ-Іорк, 9. Окт. Штіріле веніте

д'ачі вестеск деспре о погъ фрекътврь dintra статвріе влітіе ші житре гъвернъл Кавеі, чеа че погъ съ аівъ се-рібсе дртві. Адекъ: вапорвл de постъ „Crescent City“ ал amerікапілор пе фт пріїміт лп портвл Хавана ал Кавеі din партеа квітітаввлі цеверал, че фт сіліг а се рентбрче ла Но Ѹ-Орлеан de віnde веніце кв пасацерії, кв скрісбреле ші кв тóть дикрътътвра. Претест ла атъта інімічідів серві квітітаввлі цеверал, житречіврарев, квітъ житре пасацері с'афль ші таістеръл de провіант Сміт каре пріп кор-респондингде тінчіблікітіе пріп жарнале amerікане ар фі калампіат пе діргітврії Спапіолі din Кава, каре квіт се штіл стъ съв счептвріл Спапіеі. Лп Но Ѹ-Орлеан се цілк дадатъ лп Метіор квтръліт de 10,000 персопе, карі чеरвъ дела гъвернъл статврілор влітіе din Вашінгтон, ка дикрът се се чéръ дела Кава сатісфакцівне еклатантъ пентрі о-кара фъктъ флатврі Амерікане. Лп врта ачестеі аці-твдівлі се ші трітісерь дое коръві Амерікане de ресвоі. Се паре кв гъвернъл спапіолеск джайліт de а фаче ачест пас маі дикрътів с'афль асекврат de спріжінъл Франда; аче-ста аре стадіонате лп портвл Хавана маі твліе коръві de ресвоі. Літмаа е кврібсь съ вазъ кам че посідівне ва ліза Англія лп ачеасть дикрътътвръ.

НОВГДІСІ DIBERSE.

— Де кврънд репосатъл епіскоп католік Ніколаі de Ковач а літат о дикретътбрәвере дель селе, каре, спвп, кв копформ тестаментвлі парте таре се ва дикрътвінда соре depnina констрівре а тврвлі вісерічей чеі тарі католіче, че с'афль лп піада чеа таре din Нешта.

„Gazeta de Leibach“ пе дикредінгэзъ квітъ: D. Празс, редакторвл din anii трекві ал житралвлі квпоскъ „Süd-slavische Zeitung“ че ешіа лп літва церташ лп Аграм, с'афль лп піада лп квтапе.

1087. 1852.

Ліштіїпціаре.

Днял Пітарів Ніколаі Германі, авждід твнід лп про прієтатеа са, лп жадедзл Ржтвікъл сърат, плаівл Ржтві-квілі, каре твліді съ дикрътплате а хогареле din Трансіл-ванія лп сказовл Чіккілі, кв пвдери тарі ші маі твліе лемне de фагъ, дореште а гъсі лікрапорі, ка съ фагъ по-дашъ; пентрі ачеаста фаче квпоскъ, кв орі каре съ прі-чене ла ачеа лікрапе аре вóіе съ віе а конрінде ачеле ло-кврі, съ віе лп Бакврещі дісіш, саі пріп скрісбрле съ се адресацъ квтъ със пвтівл D. Нік. Германі ла Бакв-рещі; орі маі апропе, квтъ Доміні Франді Ангеловіч лп Брашов.

Ліштіїпціаре.

Токма пе сосі Лексіковлі Першапо-Ромъніші алтвіл тік de кввітіе техніче с'афль неолоціті ал Dr. Теодор Стаматі лп вро 160 ші маі віне de експліларе, каре се пог перчепе пріп DDnії козакторі de авопеметв, ші квтпъра дела ліврерія лів Вілхелм Nemeth лп Брашов din чеа а Сібіїлі, кв то предів квт се погъ de тік дель есактітатеа ші аджестьдівна че о аре твліе предів-твіл ачест оп.

Предів лекс. Першапо-Ромъні в пвті 4 ф. т. в. Чел de кввітіе техніче ші грэй de дикрътплате: 40 кр. т. в.

Съ фаче ші рефлексівн пентрі чеі че пе пречепа кввітілеле поге, квітъ кв ажторілі лексікопашвлі ачест се погъ чіпева ажета ка съ дикрътплате аре че ва чіті ро-твіпеште, de ші б'аф ствідіт дикрътплате маі палте.

DDnії авопаді din Брашов ші півр съ віне воіаскъ аші рідіка експліларе dela Редакцівне.

Се золь de вънъларе лп кал дикъ пе'овъдат, de 5 anii, срѣд дикісі, дикрът плате маі пвдіn de 5 пвті, de соіз кврат apdeleap, кв то предів діскрет. Дикрътвіларе се фаче ла твіестрв стратарія Своділ лп Флорърів (Бл-тепай.) Каса кв Nr. 353.

Ліштіїпціаре.

Лп піада д'ачі, пе тврвл кайлор, съв Nr. 34 се золь о болъ форте дикрътплате атът пентрі ліпскъпів квт ші пентрі вънъліві, de dat ві кірів пе маі твліді anii, дикр-вінд dela Съп.-Міхаіл 1853. Ліштіїпціаре маі д'апропе се прієште дикрътплате касъ пріп D. Григорів Ангеловіч.